

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXI. Ratio cur nonnullis Recentioribus paradoxæ videantur
propositiones quædam, in Augustino aliisque probatis Ecclesiæ Patribus
certissimæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

tentis verò præmissis, nihil rationabilius dici potest, quam declarationem istam à SS. Pontificibus idè adjectam fuisse, ne quis Augustini doctrinam, vel probatorum ab Ecclesia Patrum, maximè præcipuorum Ecclesiæ Doctorum, per Bullam illam aliqua ex parte damnatam existimaret; sed ut sapiens quisque concluderet, saltem eas aliquo pacto sustineri posse, quæ præcipuos Ecclesiæ Patres, sanctosque Doctores, habent fidei iussos, maximè Augustinum, inter ipsos præcipuum.

CAPUT XX.

De Augustini doctrina non bene sentiunt, nec reverenter loquuntur, qui dicunt, ei ad litteram non insistendum, utpote qua haud minus obscura sit, nec varios diversosque sensus minus admittat, quam ipsamet Scriptura sacra.

178 **H**oc utique, cum Annato, plerique alii contendunt Molinista, idèdque Augustini doctrinam, quàmlibet perspicuis verbis expressam, in sensus suos contra litteram oborto collo trahunt. Sed perperam. Tum quia hæreticis per hoc exemplo sunt, SS. Doctorum testimonia, quàmlibet perspicua, contra litteræ expressionem, in sensus suos trahendi, eludendi, inefficaciaque atque inutilia reddendi, ad eruendam ex iis traditionem, veramque Scripturæ divinæ intelligentiam. Tum quia Augustinus à SS. Pontificibus & Conciliis, vocatur clarissimum Ecclesiæ lumen, sol Ecclesiæ, &c. cujus luminosa claritate, eadem Concilia & Pontifices, uti sunt ad Scripturam exponendam, dissipandasque obscuritates ac tenebras, ex Pelagianæ hæreseos reliquiis Catholicorum quorundam Episcoporum mentibus offusas. Augustinique expressiones adèd claras, adèd expressas, adèd exactas, proprias & decisivas Ecclesiæ censuit, ut clariores, expressiores, exactiores non invenerit ad concinandos plerisque Canones suos.

179 Denique pro clara divinæ Scripturæ intelligentia, ad Augustini, aliorumque SS. Doctorum expositionem, contra hæreticorum errores semper recurrit, dumque duas inter partes circa Scripturæ intelligentiam controversa fuit, verum sensum ipsius ex Sanctorum traditione petendam semper docuit, semperque recurrit ad sensum in Ecclesia primitiva receptum, in qua Scripturarum Apostolicarum vera intelligentia ab Apostolis vivâ voce tradita fuit discipulis ipsorum, & à discipulis ad eorum successores, quasi de manu in manum transmissa fuit; methodumque istam semper Concilia tenuerunt, Orthodoxi semper approbarunt, soli hæretici recusarunt. Perniciosè ergo dicitur, sanctorum Doctorum expositiones perinde obscuras esse, atque Scripturam ipsam quam exposuerunt; aliàs inutilis fuisset expositio ipsorum. Cum obscurum per æquè obscurum non bene exponatur.

180 Et idèd licèt Canonici Scriptores, ad exer-

endas & eliminandas quodammodo mentes legentium; & ad rumpenda fastidia, atque acienda studia discere volentium. . . . . nisi & salubri obfervate sensum Spiritus Sancti obvolverint; sic tamen illi locuti sunt, ut posteriores, qui eos rectè intelligerent, & exponerent, alteram gratiam, disparè quidem, verum tamen subsequenter, in Dei Ecclesia reperirent. Non ergo expositores eorum ita loqui debent, ut tamquam se ipsi exponendos simili auctoritate præponant, sed in omnibus sermonibus suis primitus ac maximè ut intelligantur elaborent. Augustinus de doct. christ. l. 4. c. 8.

Sanctorum ergo Doctorum labor & studium semper in eo fuit, ut divinam Scripturam clarè atque evidenter exponerent, Cujus evidentia diligens appetitus aliquando negligit verba cultiora, neque curat quid bene sonet, ne verbum obscurum sit vel ambiguum. Ibidem c. 8.

Hanc igitur regulam à se traditam haud dubiè secutus est Augustinus, & idèd S. Prudentius, Trecentis Episcopus, contra Joannem Scotum, clarissima Augustini testimonia confictis à se glossis obscurare atque eludere prætententem, sic scribit de Prædestin. c. 11. n. 2. *Quis non horreat hanc tue perversitatis amenitiam, ut Orthodoxos tractatores sanctarum Patrum, quibus omninò studiis fuit, abstrusa aperire, clausa referare, figurata explanare, obscura elucidare, dicat vel ea non intellexisse, vel invide suppressisse? Quomòdò in suis literis atque explanationibus figurata locutionis modo uterentur, qui ad hoc ipsum easdem expositiones susceperunt, ut omnes figuratas locutiones apertis distinctionibus expendant?*

CAPUT XXI.

Ratio cur nonnullis Recentioribus paradoxa videantur propositiones quedam, in Augustino aliisque probatis Ecclesiæ Patribus certissima.

Audiendus hac de re Albertus Pighius L. 18; 6. Hierarch. Eccles. c. 4. "Paradoxa ut videantur pleraque, quæ ex Theologicis illis principiis (Scripturæ & Patribus) alioquin sunt evidentissima, fecit sacrarum Litterarum, & Ecclesiasticæ illius antiquitatis, Orthodoxorumque Patrum, qui jam diù regnavit, neglectus, & recepta pro illis profana quedam ex suo tradendi, definiendique temeritas, quæ humanis potius ratiunculis, quàm solidis germanicis Theologiæ principiis, omnia expediuntur, ad visæque rationis trutinam, non ad christianas inveniendæ Theologiæ veritatis regulas omnia librantur. Unde cum ignis fatuus malefuadæ rationis humanæ, fingens laborem in præcepto, ipsi nimium innitentibus facile illudat; facile fit, quòd incauti sequaces illius tenebras pro luce, & pro tenebris lucem accipiant, ipsique proinde insolitum videatur & paradoxum, quod aliis, germanos Theologiæ fontes consulentibus, sectantibusque, in iis apparet fundatissimum.